

יהפוך פניו כנגד אחורי הנקבה, ויאיר בה. וזו מעלה יתירה, כי האור של הפנים עצמם של הזכר מאיר בנקבה, אלא שעדיין אין בה כל כך כח לקבלו דרך פנים ולכן הופכת אחוריה ומקבלת דרך שם האור בפנים עצמם, ועל ידי כך מתעבה שם האור קצת, וכאשר יעבור האור

אור פנימי

מצד התכללותה בהז"א שיש לה כלים דפנים, דהיינו המקבלים הארת חכמה כמו הז"א, אלא בסיתום חסדים מ', וזכור זה.

האחורים של החכמה, ועדיין אינה ראויה לקבל אור הפנים שהוא אור החכמה. כמ"ש לפנינו.

למעלה מזה הוא פנים באחור וכו':

הנה ב' תיקונים הראשונים, שהם אב"א ואב"פ, נמשכו מכח האחורים דבינה כנ"ל. כי תיקון דאב"א, ה"ס האחורים דבינה, הדוחים חכמה, מכח כי חפץ חסד הוא, כנ"ל, וע"כ אין ענין המסך ממעט אותה כלל, כי בלאו הכי היא דוחית חכמה, שבוה אינה נפגמת מחמת המסך כלל, כנ"ל. ואחר שנתקן האחורים התחיל התיקון של הכלים דפנים מאליהם מ", כי כל חסרונם היו מהסיתום דחסדים, אשר עתה אחר תיקון דאב"א, מקבלים חסדים בשפע מאחורים דחכמה, כנ"ל. אמנם מדרגה הג' הזו שהוא פנים באחור, שפירושו פני הזכר באחורי הנקבה, הנה זה מגיע לו ע"י זווג דע"ב ס"ג, המוריד ה"ת מהעינים לפה, שאז שבים חו"ב לראש, ואז משיג הזכר שהוא חכמה את בחינת הפנים שלו, כמו בראשונה. אבל הבינה עדיין נשארת בבחינת האחוריים, כי עדיין אין בה כח לקבל עם הכלים דפנים שלה, כמ"ש לפנינו.

אין בה כל כך כח לקבלו דרך פנים:

כי באמת היא יכולה לקבל אור הפנים של חכמה, שהרי כבר היא נמצאת למעלה ממסך כמו בפרצופי א"ק הקודמים. אמנם מכח ב' התיקונים הקודמים: אב"א ואב"פ, שהא' הוא האחורים דאמא החפצים חסד ודוחים

והנה נתבאר הפנים והאחורים הנמצאים בהכלים של המלכות, ושניהם בחינות גבורות: כי מצדה עצמה הרי היא מתוקנת במסך הדוחה חכמה, וזהו בחינת אחורים שלה, ומצד התכללות שלה בהז"א, שהוא חסד החמישי, הוד כנ"ל, יש לה הארת ג"ר, אלא שנסתמת מחסדים, כמבואר. ואלו ב' המיעוטים קבלה הבינה מהמלכות, מכח עלית ה"ת בעינים.

ובזה תבין ההכרח לב' אלו המצבים אב"א ואב"פ. כי מתחלה נתתקן המיעוט הא', שהוא האחוריים הקשים של המלכות מסבת המסך והצמצום, השורים על הבינה מטעם הה"ת שבנקבי העינים, ותיקון זה נעשה על ידי האחורים דבינה, כנ"ל בדיבור הסמוך. ואחר שנתקן זה, הנה נשאר עוד עליה המיעוט הב', שהוא הסיתום דחסדים אשר בהכלי דפנים של המלכות, השורה על הבינה מטעם הה"ת שבעינים, וזה נעשה ע"י המצב של אחור בפנים, כי הזכר שהוא חכמה מאיר בה אור דחסדים מבחינת האחורים שלו, לתוך כלים דפנים של הבינה, שהם סובלים רק מחסרון הזה. כי הארת ג"ר אינם חסרים כנ"ל. ועתה כבר מתוקנת הבינה מצד הכלים, הן בחלק האחור שלה, והן בחלק הפנים שלה. אמנם אינה מקבלת עדיין אלא אור דחסדים לבד, מבחינת

הפוך פניו כנגד אחורי הנקבה, ויאיר בה וזה מגיע לו ע"י זווג ע"ב ס"ג וירידת הה"ת מעיניים לפה משום שאז שבים חו"ב לראש ומשיג הזכר שהוא חכמה את בחי' הפנים שלו כבראשונה. **וזו מעלה יתירה, כי האור של הפנים עצמם של הזכר** היינו אור החכמה **מאיר בנקבה, אלא שעדיין אין בה כל כך כח לקבלו דרך פנים** אע"פ שכבר נמצאת למעלה ממסך ויכולה לקבלו, וזאת מכח ב' המצבים הקודמים, הא' הוא האחוריים דאמא החפצים חסדים והב' מבחינת הגבורות שבכלים דפנים הצמאים לחסדים **ולכן הופכת אחוריה** ואינה חפצה לגלות הכלים דפנים שלה לקבל אור חכמה מהזכר **ומקבלת דרך שם** היינו דרך הכלים דאחוריים, שלהם חסדים בשפע, את **האור בפנים** היינו בכלים דפנים **עצמם** שאז יש להם חכמה וחסדים יחד לאפוקי מהזמן שהיו הכלים דפנים מקבלים בפרצופים הקודמים חכמה היינו אור המלכות שבכלי דיסוד, שאז היו בסתום גדול מאור דחסדים, **ועל ידי כן** היינו שמקבלת את אור הפנים בכלים דאחוריים **מתעבה שם האור קצת** כלומר שהארה מועטת היא משום כח הדחייה שבכלים דאחורים, **וכאשר יעבור האור**

אור יושר

בהקדמת הזווג דאחור בפנים שאז הזכר משפיע הארת החסדים בהכלים דפנים ההם ונעשים ראויים לקבלת הארת החכמה שלהם (לוה"ת ב'). ומשמע מהאור"פ כאן שנוהג מצב זה דאחור בפנים גם בין אור"א, וי"ל שמצד מוחין דנשמה הנוהג בקביעות פרצופי אצילות ישנם רק ג' מצבים א' אב"א בזמן הקטנות דכל פרצוף ב' פב"א בזמן גדלות דנשמה דכל פרצוף ג' פב"פ לאחר שהתחתון עולה למ"ן לעליון לקבל הגדלות דנשמה שלו שאז מחזיר החו"ב דעליון פב"פ מצד מוחין דנשמה שעניינם חסדים, אבל מצד מוחין דחיה מבירורי ו' ונקודה כן נוהגים ד' המצבים בדומה לד' מצבי זוי"ן שמשרשם רוצים חכמה ושייכים לבירורי ו' ונקודה. ויש לדעת שגם בנקודים כמו בקביעות דפרצופי אצילות היו ג' מצבים בלבד אב"א בקטנות דנקודים ופב"א בהארה דרך טבור ופב"פ בהארה דרך יסוד ועיין עוד באור"פ מ"ג בא"ד ואין להקשות.

מז. אלא בסיתום חסדים- היינו אור המלכות שבכלי דיסוד שהגיע לשם לאחר הזדככות המסך דבחי"א לבחי' שורש כמ"ש באור"פ דף שליו שהכלי דהוד של הז"א הוא כלי מלכות ומכ"ש היסוד הבא אחריו, באופן כי כל אלו ג' הכלים הוד יסוד ומלכות הם כולם התפשטות כלי המלכות בלבד שמשורשה היא ספירת הוד אלא שיש לה ב' מעוטים, א' ביסוד והוא סתום דחסדים וא' במלכות והוא האחוריים הקשים מצד צמצום א' על החכמה.

מח. התיקון של הכלים דפנים מאליהם וכו'- מצב זה דאב"פ נוהג רק בזו"ן כמ"ש לקמן באות כ"ה והוא המכשיר הכלים דפנים שיש למלכות מצד התכללותה בז"א לקבל הארת חכמה כי הכלים דפנים דנוקבא הם בהארת חכמה בלי חסדים כי הנוקבא כולה בחי' גבורות, וכיון שכן לא תוכל לסבול גם הארת חכמה, כי אין החכמה מקובלת בלי חסדים, וע"כ אין לכלים דפנים תקון זולת